

عنوان مقاله:

بررسی شعر سوره روشنایی اثر شفیعی کدکنی با رویکرد شعرشناسی شناختی

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهشهای میان رشته ای زبان و ادبیات فارسی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

سهیلا صادقی - دانشجوی زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور تهران؛ مرکز تخصصی دکتری

بهناز علی پورگسگری - استادیار دانشگاه پیام نور تهران

بلقیس روشن - دانشیار رشته زبان شناسی دانشگاه پیام نور تهران

بهناز پیامنی - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور تهران

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر به بررسی شعر «سوره روشنایی» اثر محمدرضا شفیعی کدکنی از منظر شناختی می پردازد. نظریه شعر شناسی شناختی، ابزاری برای وضوح بخشیدن به فرآیندهای استدلالی مولف در اختیار تحلیل گر قرار می دهد که از آن جمله می توان به انجام نگاشت های مفهومی؛ ویژگی، رابطه ای و نظام اشاره کرد. در این نظریه نوع چینش واژگان اثر، اهمیت بسیاری دارد و کشف ارتباط بین ساختار و مفهوم اثر ادبی از جمله اهداف آن است. در این پژوهش با هدف بررسی سطوح تفسیری شعر «سوره روشنایی» از لحاظ ساختاری و محتوایی با رویکرد شعرشناسی شناختی به تبیین چگونگی تاثیرگذاری جهان فکری شفیعی کدکنی بر ساختار شعر پرداخته شده است. پرسش پژوهش این است که چه عواملی دلیل تاثیرگذار بودن و موفقیت در شعر مورد نظر به شمار می آید؟ و آیا در مرحله نگاشت نظام که ویژگی ممتاز نظریه شعرشناسی شناختی است، می توان با جنبه تازه ای از این شعر مواجه شد؟ با توجه به اینکه مقاله ی حاضر به تحلیل نگاشت های ذهنی مولف که به خلق اثر فوق منجر شده است، می پردازد و به آشنایی با سبک شناختی او می انجامد، انجام پژوهش ضروری به نظر می رسد. روش تحقیق توصیفی تحلیلی است و نتایج آن نشان می دهد شعر شفیعی کدکنی در چارچوب یک ساختار منسجم زبانی قرار دارد که با کلیت معنایی اثر، پیوند عمیقی دارد و بین ساختار و محتوا انطباق وجود دارد. این مسئله در مرحله نگاشت نظام شعر که ویژگی ممتاز نظریه شعرشناسی شناختی است، با کشف الگویی انتزاعی بر مخاطب آشکار می شود. بیشتر استعاره های مفهومی به کار رفته در این شعر، جهتی هستند.

کلمات کلیدی:

شعر شناسی شناختی، استعاره مفهومی، نگاشت نظام، شفیعی کدکنی، سوره روشنایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1458816>

